

กระทู้ถามที่ ๐๗๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

เรื่อง การยกเลิกสัมปทานรถยนต์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้

ด้วยในขณะนี้มีการให้สัมปทานรถยนต์ที่เอื้อประโยชน์แก่บุคคล โดยเฉพาะกลุ่มนายทุนทำให้เจ้าของรถยนต์ผู้มีรายได้น้อยต้องเสียเงินรายเดือนให้กับผู้ที่ได้รับสัมปทานเพื่อรับช่วงวิ่งรถยนต์ของตนเอง ซึ่งทำให้ผู้ที่ได้รับสัมปทานรถยนต์สามารถเรียกเก็บเงินจากเจ้าของรถยนต์รายย่อยที่มีรายได้น้อย ซึ่งไม่มีโอกาสเป็นผู้รับสัมปทานจากรัฐโดยตรงได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะยกเลิกสัมปทานรถยนต์ดังกล่าวหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

๒. หากยกเลิกกรณีดังกล่าวตามข้อ ๑ ไม่ได้ รัฐบาลจะมีนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาแก่เจ้าของรถยนต์ผู้มีรายได้น้อยซึ่งรับช่วงมาอย่างไร หรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อำนาจ คลังผา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๗๓ ร.

ของ นายอำนาจ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี

เรื่อง การยกเลิกสัมปทานรถยนต์

ข้าพเจ้า นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มิเกียรติ ดังนี้

คำถาม ด้วยในขณะนี้มีการให้สัมปทานรถยนต์ที่เอื้อประโยชน์แก่บุคคล โดยเฉพาะกลุ่มนายทุน ทำให้เจ้าของรถยนต์ผู้มีรายได้น้อยต้องเสียเงินรายเดือนให้กับผู้ที่ได้รับสัมปทานเพื่อรับช่วงวิ่งรถยนต์ของตนเอง ซึ่งทำให้ผู้ที่ได้รับสัมปทานรถยนต์สามารถเรียกเก็บเงินจากเจ้าของรถยนต์รายย่อยที่มีรายได้น้อยซึ่งไม่มีโอกาสเป็นผู้รับสัมปทานจากรัฐโดยตรงได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะยกเลิกสัมปทานรถยนต์ดังกล่าวหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

๒. หากยกเลิกกรณีดังกล่าวตามข้อ ๑ ไม่ได้ รัฐบาลจะมีนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาแก่เจ้าของรถยนต์ผู้มีรายได้น้อยซึ่งรับช่วงมาอย่างไร หรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ ๑. การประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถโดยสาร เป็นกิจการสาธารณะด้านการขนส่ง การเปิดโอกาสด้วยการอนุญาตให้ผู้อื่นผู้ใดมีสิทธิจัดการเดินรถในเส้นทางนั้น ไม่ใช่เป็นการอนุญาตในลักษณะของการให้สัมปทาน แต่เป็นการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งให้แก่ผู้ที่มีความพร้อมในการจัดการให้บริการแก่ประชาชนในแต่ละเส้นทางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางมีอายุ ๗ ปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบการขนส่ง จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์กรมการขนส่งทางบก โดยจะประกาศคำขอเป็นการทั่วไปเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เพื่อให้ผู้ที่มีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งได้ ทั้งนี้ ผู้ยื่นคำขอจะต้องมีคุณสมบัติถูกต้องตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อตรวจสอบหลักฐานและคุณสมบัติแล้ว กรมการขนส่งทางบกจึงจะดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยอาศัยหลักเกณฑ์และเหตุผลในการพิจารณา ดังนี้

๑.๑ ความสามารถในการให้บริการ

ผู้ที่ได้รับใบอนุญาต ฯ จะต้องเป็นผู้ที่มีรถหรือสามารถรวบรวมรถซึ่งมีลักษณะตามที่กำหนดมาให้บริการประชาชน ตามเวลาและจำนวนเที่ยวที่ได้สำรวจคำนวณ และกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับความต้องการให้บริการของประชาชนในแต่ละเส้นทางด้วย

๑.๒ ฐานะความมั่นคง

ผู้ที่สมควรได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง จะต้องมีความมั่นคงพอที่จะพัฒนากิจการให้เจริญก้าวหน้า เช่น มีความสามารถในการจัดการที่มีสภาพมั่นคง แข็งแรง สะอาด สวยงาม จัดหาเครื่องมือที่ทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่ประชาชนผู้ใช้บริการสามารถแบกรับภาระการขาดทุนได้ในบางภาวะ มีความสามารถที่จะรับผิดชอบในเรื่องค่าเสียหายที่เกิดจากการขนส่งได้ เป็นต้น

๑.๓ ความสามารถในการบริหาร

ผู้ที่สมควรได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะบริหารกิจการให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยประเทศ

๑.๔ ประสบการณ์

จะต้องพิจารณาจนเชื่อว่าได้เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการประกอบกิจการด้านการเดินรถได้ตามเงื่อนไขอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ทำให้ระบบการขนส่งล้มเหลว

๑.๕ เหตุผลอื่นๆ

เหตุผลเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ เหตุผลทางด้านสังคมวิทยา เป็นต้น จากหลักเกณฑ์และเหตุผลในการพิจารณาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ความจำเป็นจะต้องออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งให้กับผู้ที่มีความพร้อมในการประกอบการขนส่งเป็นรายๆ ไป ไม่สามารถให้ประชาชนแต่ละคนทำการเดินรถซึ่งเป็นกิจการบริการสาธารณะด้านการขนส่งอย่างเสรีโดยไม่มีขอบเขตได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีความพร้อมที่จะประกอบการขนส่งมีโอกาสดำเนินการโดยยื่นคำขอรับใบอนุญาตในแต่ละเส้นทางที่มีการประกาศรับคำขอได้ทุกรายไม่มีข้อห้ามแต่ประการใด เพียงแต่ผู้ที่อยู่ในหลักเกณฑ์มากที่สุดเท่านั้นที่จะได้รับการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งให้

๒. ภายใต้กฎระเบียบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เจ้าของรถผู้มีรายได้น้อยสามารถประกอบการขนส่งได้เอง โดยการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์บริการ หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ถ้าหากทางราชการพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเหตุผลตามข้อ ๑ แล้วเห็นว่ามีความพร้อมที่จะจัดการเดินรถได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งให้ต่อไป ส่วนเจ้าของรถที่ไม่ได้ยื่นขอรับใบอนุญาตเอง หรือเจ้าของรถผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นภายหลัง ประสงค์จะเข้าร่วมเดินรถกับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ก็ต้องไปทำสัญญาเข้าร่วมเดินรถกับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต่อไป สำหรับเงื่อนไขต่างๆ ในการเข้าร่วมเดินรถนั้น ถือเป็น หน้าที่ของคู่สัญญา ทางราชการไม่อาจก้าวล่วงไปในส่วนนี้ได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้

และเนื่องจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องมีค่าใช้จ่ายในการบริหารการเดินรถ เช่น ค่าจ้างพนักงาน นายท่า นายตรวจ ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าประกันภัย ฯลฯ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งจึงต้องเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้เข้าร่วมเดินรถอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม หากผู้เข้าร่วมเดินรถมีปัญหาเดือดร้อนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการเข้าร่วมเดินรถ กรมการขนส่งทางบกจะเป็นแกนกลางในการเข้าไปเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย